

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33694
Nom	Propostes didàctiques en llengua i literatura
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1305 - Grau de Mestre/a en Educació Primària	Facultat de Magisteri	3	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1305 - Grau de Mestre/a en Educació Primària	20 - Especialista en artes y humanidades	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
BATALLER CATALA, ALEXANDRE	80 - Didàctica de la Llengua i la Literatura

RESUM

El contingut “Propostes didàctiques en llengua i literatura” pertany al mòdul “Especialista en Arts i Humanitats” i es cursa en tercer curs de grau de magisteri. En aquest mòdul i per a aquest mateix curs hi ha també les assignatures “Propostes didàctiques en educació artística” i “Propostes didàctiques en història i pensament”.

La matèria pretén el coneixement d'aquells mecanismes que intervenen en la producció de materials curriculars diversos, tant els editats com els elaborats pels docents, així com estimular l'esperit de reflexió crítica cap a aquestes propostes didàctiques, amb la finalitat d'afavorir criteris tant per a seleccionar com per a crear materials didàctics adequats als destinataris.

Amb aquesta finalitat la matèria s'orientarà al procés d'elaboració de propostes d'activitats, tasques, projectes de treball, seqüències didàctiques i situacions d'aprenentatges diverses per a l'ensenyament de la llengua i la literatura.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Competència lingüística i comunicativa, oral i escrita en les dues llengües oficials.

Capacitat delaborar discursos orals i escrits en la llengua en què s'imparteix l'assignatura, de forma coherent i adequada a l'àmbit acadèmic.

Habilitats bàsiques en informàtica i per recuperar i analitzar informació des de diferents fonts bibliogràfiques i informàtiques.

Capacitat per incorporar els coneixements adquirits en les matèries Lingüística per a mestres i Formació literària per a mestres en propostes

COMPETÈNCIES

1305 - Grau de Mestre/a en Educació Primària

- Expressar-se oralment i per escrit de forma correcta i adequada en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergeneracionals, multiculturals i interculturals; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.
- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.
- Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.

- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.
- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.
- Utilitzar les tecnologies de la informació i de la comunicació com a recurs didàctic per a les arts i les humanitats en l'aula de primària.
- Desenvolupar i avaluar propostes didàctiques dels continguts del currículum de llengua i literatura.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

En acabar aquesta matèria l'estudiant ha de ser capaç de:

- Analitzar críticament els materials curriculars de llengua i literatura dels diversos cicles de l'Educació Primària.
- Elaborar materials curriculars adequats a un determinat context docent, segons les competències i els sabers bàsics previstos.
- Elaborar i implementar propostes didàctiques a partir de situacions d'aprenentatge de manera coherent.
- Establir criteris per a la tria de recursos i materials per a l'ensenyament de la llengua i la literatura.
- Establir criteris d'avaluació segons els nivells d'aprenentatge, des d'un enfocament comunicatiu.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. El currículum i l'àmbit de llengües

- 1.1 El tractament integrat de les llengües i la competència plurilingüe
- 1.2 L'ensenyament de la llengua: l'ús i la reflexió sobre l'ús
- 1.3 L'ensenyament de la literatura i l'educació literària
- 1.4 La competència comunicativa audiovisual i la competència digital

Continguts pràctics:

Anàlisi del currículum de primària. Observació de la distribució i l'evolució dels sabers bàsics al llarg de l'etapa.

2. Les metodologies d'aula

- 2.1 El treball per tasques i la seua programació
- 2.2 Els projectes de treball
- 2.3 Les seqüències didàctiques i les situacions d'aprenentatge
 - 2.3.1 Els projectes descriptura i els gèneres discursius
 - 2.3.2 Seqüències per a l'ensenyament de l'oral
 - 2.3.3 Seqüències d'escriptura creativa

Continguts pràctics:

Diferenciació de la tipologia de les activitats d'una seqüència didàctica.

Ordenació de les activitats d'una seqüència didàctica per establir les seues relacions i direcció, així com el seu nivell de pertinença.

Anàlisi i reconeixement dels elements constitutius d'una unitat didàctica, una situació d'aprenentatge, un projecte de treball o una seqüència didàctica.

3. Els materials curriculars

- 3.1 Els llibres de text de llengua i literatura per a primària
 - 3.1.1 Manuals, currículum i programació
 - 3.1.2 Selecció i seqüència de continguts
 - 3.1.3 Estructura de la unitat didàctica
- 3.2 Altres materials curriculars per a l'ensenyament de la llengua i la literatura
 - 3.2.1 Materials complementaris
 - 3.2.2 Materials elaborats pels docents
 - 3.2.3 Textos reals, premsa, audiovisuals i tics.
- 3.3 Fonts de consulta per a l'elaboració de materials didàctics

Continguts pràctics:

Avaluació crítica de materials curriculars diversos, i de diferents nivells, de l'àrea de llengua i literatura.

Elaboració de guies didàctiques (d'un llibre de lectura, d'una obra de teatre, etc.)

Elaboració de les propostes de treball d'una eixida escolar lingüística i/o literària.

4. La programació dels continguts lingüístics i literaris

- 4.1 La selecció i seqüenciació d'activitats: la línia pedagògica i la concreció curricular.
- 4.2 La tria de textos, recursos audiovisuals i TIC
- 4.3 L'atenció a la diversitat
- 4.4 Els criteris i instruments d'avaluació

Continguts pràctics:

Programació d'una unitat didàctica o situació d'aprenentatge adreçada a un context real i conegut, tenint en compte l'enfocament competencial.

1. Introducció i justificació
2. Objectius o competències específiques

3. Competències bàsiques
4. Sabers bàsics o continguts d'aprenentatge
5. Seqüència d'activitats
6. Criteris i pautes per a l'avaluació
7. Orientacions per al desenvolupament
8. Criteris d'atenció a la diversitat

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teòricopràctiques	60,00	100
Estudi i treball autònom	90,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Per tal d'assolir els objectius que es planteja aquesta assignatura, s'emprarà una metodologia activa que fa imprescindible la implicació de l'alumnat. Es fomentarà un acostament crític als diversos postulats teòrics que s'hi aportaran sense excloure les exposicions *magistrals* que la matèria pugui exigir.

La pràctica acadèmica en aquesta assignatura s'estructura en diversos nivells:

Activitats presencials

1. Classes teòricopràctiques

- Es faran activitats pràctiques de comentari i anàlisi de recursos i materials, d'elaboració d'eines pròpies per avaluar i de com organitzar i treballar a l'aula, a més de l'esbós d'unitats didàctiques per a diferents cursos, nivells i situacions escolars. En aquestes tasques l'alumnat serà acompanyat i assessorat pel professorat. A l'aula es combinarà el treball individual amb el de grups i el del conjunt de l'aula.
- Les orientacions i materials necessaris per al desenvolupament d'aquestes activitats es facilitaran a l'estudiant per mitjà de l'aula virtual.

2. Assistència a seminaris i activitats complementàries

- Sense perjudici de les propostes que pugui fer cada docent per a un grup concret, durant les dues setmanes d'activitats complementàries del quadrimestre hi haurà un seguit d'activitats recomanades per a l'assignatura que s'anunciaran oportunament.

3. Tutories

- Les tutories individuals i col·lectives serviran per coordinar l'estudiantat en les tasques individuals i de grup, així com per avaluar els progressos individuals, les activitats i la metodologia docent.
- Les tutories també s'utilitzaran per a fer un seguiment de l'expressió oral, imprescindible per a aprovar l'assignatura.

Activitats no presencials

4. Estudi i treball autònom

- Preparació de les tasques encarregades (resums, revisions crítiques, etc.) i realització del treball guiat específic. El model que s'aplicarà és l'investigador, de manera que l'activitat de l'estudiant se centre en la recerca, la localització, l'anàlisi, la manipulació, l'elaboració i el retorn de la informació.
- La realització de treballs té com a finalitat destacar la importància del treball cooperatiu i reforçar l'aprenentatge individual, a més d'iniciar l'estudiant en l'activitat d'investigació, anàlisi i interiorització de la informació, fomentar les relacions personals i compartir situacions per tal d'aproximar-se als continguts i al debat.
- Els i les alumnes faran un treball de recerca en grup reduït que serà orientat i supervisat per l'ensenyant.

AVALUACIÓ

L'avaluació serà contínua i global, tindrà caràcter orientador i formatiu, i caldrà que tinga en compte la capacitat d'analitzar els processos d'aprenentatge individual i col·lectiu.

En finalitzar el curs, l'alumne haurà de ser capaç de:

- Posseir un nivell adequat en l'adquisició d'habilitats i coneixements específics de la matèria.
- Dominar els mètodes, tècniques i d'altres capacitats i destreses pròpies d'un estudiant de Magisteri.
- Haver demostrat una actitud adequada cap a l'assignatura i el respecte als companys i a les companyes, l'assistència i participació en les classes, l'interés i la constància per a aconseguir una progressió positiva, i també la capacitat per a treballar en grup.
- Tenir una competència lingüística i comunicativa de l'estudiant, tant oral com escrita, en relació amb el nivell C1 del Marc Europeu de Referència.

Per a l'avaluació de la matèria es contemplaran els elements següents:

- 1) Participació i realització de les activitats (orals i escrites) proposades a l'aula: 30%
- 2) Proves individuals: 20 %
- 3) Elaboració i exposició d'un projecte final: 50 %
- 4) Es tindrà en compte la participació en les activitats programades per a l'assignatura dins les Setmanes d'Activitats Complementàries. Entre les propostes vinculades a la matèria hi haurà l'oferta de rutes literàries previstes dins el projecte "Geografies literàries 3.0".

La llengua en què s'impartisca l'assignatura és la que s'utilitzarà en les proves i treballs de la matèria.

En les proves i treballs escrits, es tindrà en compte la presentació adequada al context acadèmic, així com la correcció ortogràfica, lèxica i gramatical, i els aspectes referits a adequació, coherència i cohesió del text. En aquest sentit, s'aplicaran els criteris de la Unitat Docent.

Els alumnes que no hagen assistit al mínim exigít d'assistència (80% de les classes lectives), previ acord amb el professor o professora sobre els treballs mínims que cal entregar, tindran dret a una prova final globalitzadora del conjunt de la matèria, la nota de la qual no podrà superar els 5 punts.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- CAMPS, Anna (comp.) (2003) Seqüències didàctiques per aprendre llengua, Barcelona: Graó.
- DOLZ Joaquim - SCHNEUWLY, B. (2006) Per un ensenyament de l'oral, València/Barcelona: IIFVPAM.
- LOMAS, Carlos (1999) Cómo enseñar a hacer cosas con palabras. Teoría y práctica de la educación lingüística (2 vols.), Barcelona: Paidós.
- NOGUEROL, Artur (coord.) (2006) Ensenyar i aprendre llengua i comunicació en una societat multilingüe i multicultural, Departament d'Ensenyament, Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- NUNAN, David (1996) El diseño de tareas para la clase comunicativa, Cambridge: Cambridge University Press.
- PARCERISA, Artur (1996) Materiales curriculares. Cómo elaborarlos, seleccionarlos y usarlos, Barcelona: Graó.
- RÍOS, Isabel SALVADOR, Vicent (2008) L'ensenyament del discurs escrit, Alzira: IIFV / Bromera.
- RODRÍGUEZ GONZALO, Carmen (2008) La organización del aprendizaje lingüístico y literario. La unidad didáctica y los proyectos de trabajo, RODRÍGUEZ GONZALO, Carmen (ed.) (2008) La lengua escrita y los proyectos de trabajo. Propuestas para el aula, Catarroja: Perifèric edicions, pp. 19-42.

Complementàries

- AMBRÒS, Alba (2009) La programación de unidades didácticas por competencias Aula de Innovación Educativa, 180, pp. 26-32.
- BATALLER, Alexandre (2010) Del poema al poemari: un model de seqüència didàctica basat en l'escriptura poètica, GARCIA, Manuel et alii (eds.) (2010) Interacció comunicativa i ensenyament de llengües, València: Universitat de València, pp. 327-338.
- CAMPS, Anna (1994) «Projectes de llengua entre la teoria i la pràctica», Articles de Didàctica de la Llengua i la Literatura, 2, pp. 7-20.
- DOLZ, Joaquim (1994) Seqüències didàctiques i ensenyament de llengua: més enllà dels projectes de lectura i d'escriptura, Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura, 2, pp. 21-34.
- FERRER, Montserrat (2001) «Libros de texto y ciencias del lenguaje. Como incorporan los libros de texto los resultados de las investigaciones», CAMPS, Anna (coord.) El aula como espacio de investigación y reflexión, Barcelona: Graó, pp. 209-223.

- GÓMEZ VILASÓ, J.- QUIRÓS, J. (1996) Criterios para el análisis y la producción de materiales didácticos en el área de lengua y literatura, Textos de Didáctica de la Lengua y de la Literatura, 7, pp. 85-98.
- JOLIBERT, Josette (coord.) (1992) Formar infants productors de textos, traducció i adaptació de M. CAMPS i N. FABRÉS, Barcelona: Graó.
- LOMAS, Carlos (1999) Els llibres de text i l'educació lingüística, Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura, 19, pp. 77-90.
- MILIAN, Marta (2011) Com treballem a l'aula: les seqüències didàctiques per aprendre llengua i ensenyar-ne, Articles: Revista de didàctica de la llengua i de la literatura, 54, pp. 77-85.
- RIBAS, Teresa (1997) L'avaluació formativa en el procés descriptura: un instrument per a l'aprenentatge, RIBAS, Teresa (coord.) L'avaluació formativa en l'àrea de llengua, Barcelona: Graó, pp. 131-155.
- RÍOS, Isabel (2006) Materials didàctics per ensenyar a llegir i a escriure, Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura, 40, pp. 76-88.
- ROVIRA, José (2017) "Booktrailer i Booktuber como herramientas LIJ 2.0 para el desarrollo del hábito lector", Investigaciones sobre lectura, 7, pp. 55-72.
- SERRA ESCORIHUELA, Rosaura - VILLANUEVA ALFONSO, María Luísa (1999) Creació de materials didàctics: un procés lligat a la recerca, Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura, 19, pp. 49-57.
- ZABALA, Antoni (1995) Projectes, projectes de treball, projectes de recerca del medi: Revisió històrica i vàlidesa, Articles: Revista de didàctica de la llengua i de la literatura, 3, pp. 85-98.
- DURAN, Carme (2009), Avaluació i noves tecnologies: les WebQuest, Articles, 48, pp. 107-119.
- DURÁN, Carme (2011) El currículum i la programació de llengua i literatura, Articles: Revista de didàctica de la llengua i de la literatura, 54, pp. 86-92.
- DURÁN, Carme (2015) "Noves (i velles) didàctiques per a ensenyar llengua i literatura amb les TIC", Ítaca, 6, pp. 71-84.